

Baccalauréat général et technologique

CATALAN

Classe de première

Compréhension de l'écrit et expression écrite

(3e trimestre)

<u>Durée de l'épreuve</u> 1 h 30	<u>Barème</u> 20 points CE : 10 points EE : 10 points

L'ensemble du sujet porte sur l'axe 7 du programme « **Diversité et inclusion** ».

Il s'organise en deux parties :

1- Compréhension de l'écrit

2- Expression écrite

Document 1 : Estimada Olga

Els uns et diran, estimada Olga, «disminuïda», però no t'has de preocupar: és veritat, però no és tota la veritat. Uns altres et qualificaran de «subnormal», i també ho acceptarem, oi?, perquè no es tracta pas d'amagar una realitat filant prim sobre què és el «normal» i què és «sub». Si pensen «mongòlica» fan una altra aproximació, prou
5 vàlida, i si precisen que ets una noia amb la «síndrome de Down»¹ el to és més neutre. Però és igual.

Mira, filla, jo sé el que tu ets, i cap mot-etiqueta ni cap diagnòstic que us vulgui «explicar» conjuntament a tu i a tots els teus companys arribarà a descobrir-ho.

10 Tu també ho saps, i quan truques a la porta del despatx on m'he tancat a escriure, per avisar-me que el sopar és a taula o truca el telèfon, ho dius ben clar: —Sóc jo. L'Olga.

¹ La síndrome de Down és una alteració genètica produïda per la presència d'una còpia addicional del cromosoma 21. Les persones afectades presenten unes característiques físiques comunes, retard en el desenvolupament físic, mental i social, i problemes de salut associats, com ara cardíacs, digestius o visuals. És el trastorn genètic més comú i la causa principal de discapacitat intel·lectual.

Sóc *jo*. Tots som *jo*. El que passa és que no ho acabem d'entendre perquè només fem servir el «jo» per parlar de «mi». La gramàtica ens ha ensenyat a distingir: jo, tu, ell, ella, nosaltres, vosaltres, ells, elles. O sigui: els altres no són «jo».

15 Saber aquesta norma gramatical és indispensable per *parlar bé*, però creure-se-la com si fos una veritat és absolutament negatiu per a *pensar bé*. Ens arrisquem a creure que som l'únic «jo» de debò, quan el cert és que cada u dels altres és també un «jo» per a ell mateix, i nosaltres som el seu «tu» o el seu «ell».

20 Has estat tu, Olga, qui m'ha ajudat més a descobrir-ho. Perquè m'has obligat —sí, m'has obligat, en consciència— a acceptar que jo no et podia veure només com a «tu» o com a «ella», com una persona que es relacionava amb mi *des de fora* de mi mateix, i des d'un pla secundari o de súbdit.

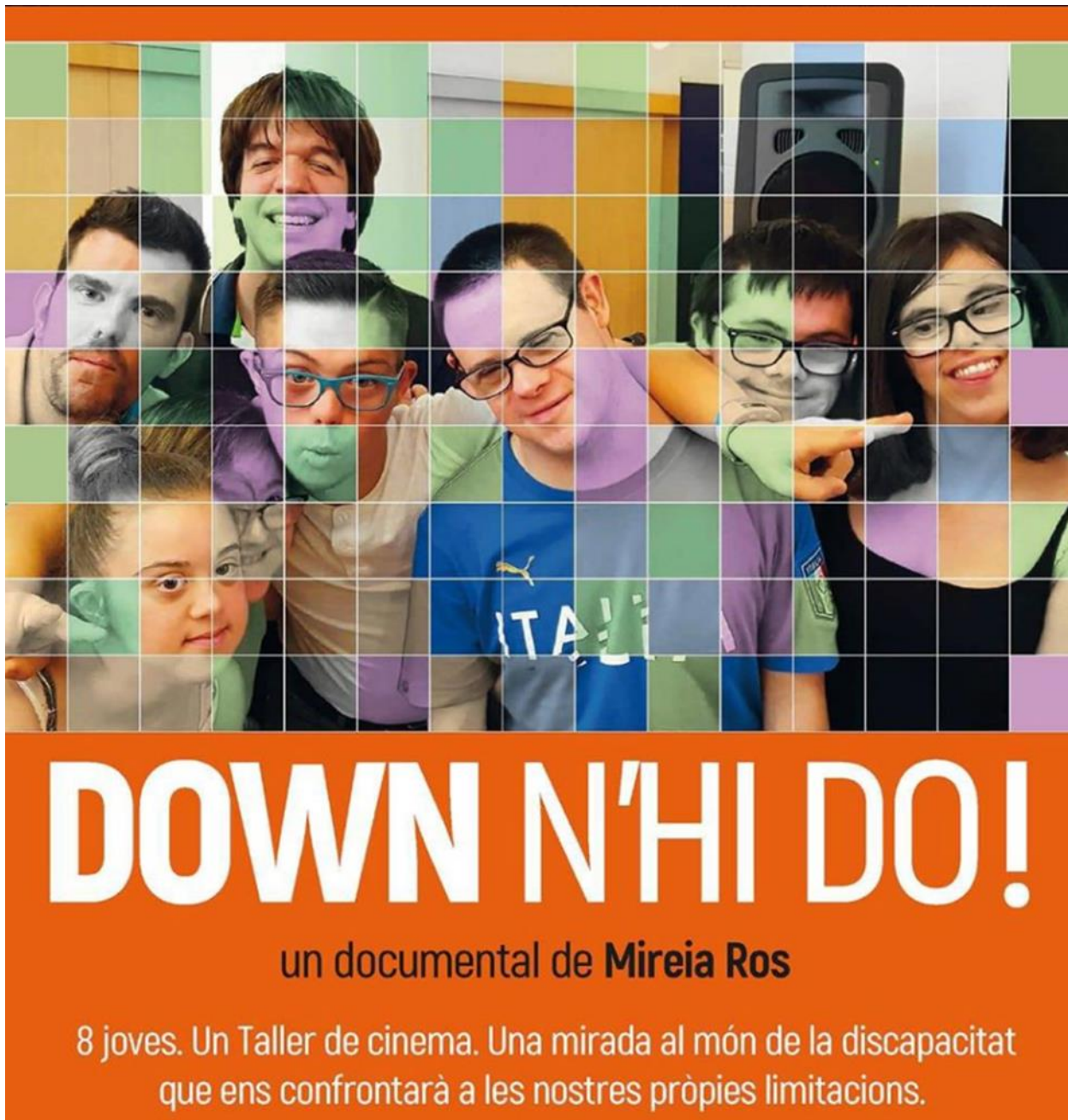
25 He hagut de pensar *qui* eres, quins eren els teus drets, que no eres com una d'aquelles —tantes— persones que en l'escenari de la nostra vida ens hem acostumat a veure només com a extres, com a figures-satèl·lit. He hagut de desprendre'm de la meua visió «jo» del món per poder comprendre que tu també ets un «centre» de vida humana, que tu ets tan «jo» —tan protagonista, doncs, tan únic i tan «principal»— en el teu univers com pugui ser-ho, en el seu, qualsevol altra persona.

30 Mirant-te a tu he descobert que havia de respectar les diferències. I no tan sols les diferències dels qui tinc a prop —que poden ser acceptades a través de l'amor— sinó les diferències de qualsevol persona, i aquesta acceptació només es pot aconseguir —si no som uns sants per essència— al llarg d'un procés mental, d'un exercici serè i gairebé diria *fred* d'anàlisi de la realitat humana. De la mateixa manera que un botànic coneix i admet l'enorme diversitat del món de les plantes, i no se li acudeix d'imposar-ne una com a model a imitar, els adults hem d'observar els nostres contemporanis sense prejudicis que els desqualifiquin *per allò que tenen de propi* i que nosaltres no tenim, o suposem que no tenim.

És que el fonoll és *defectuós* perquè no és una rosa?

Adaptat de: Josep Maria ESPINÀS, *El teu nom és Olga*, 1986

Document 2 :

Publicat per *Down Catalunya*, entitat d'utilitat pública que dona suport a les persones amb amb síndrome de Down

1- Compréhension de l'écrit (10 points)

Responen en català a les qüestions següents.

Document 1

- Presenteu la situació del narrador i la de l'Olga.
- Expliqueu què li ha fet descobrir i comprendre l'Olga al narrador.
- Quina és la finalitat del text en relació amb l'eix «Diversitat i inclusió»?

2- Expression écrite (10 points)

Vous traiterez en catalan, en 120 mots au moins, l'un des deux sujets suivants.

Sujet A

Inspirant-vos del document 2, proposeu la descripció d'animacions o d'accions destinades a joves minusvàlids que afavoreixin la seva inclusió a la societat o a l'escola.

Sujet B

Penseu que la inclusió de les persones minusvàlides físiques o mentals és benèfica per al conjunt de la societat? Argumenteu i doneu exemples.